

Den højtærede nuværende Statsminister udtalte ved den Lejlighed, at man kunde ikke i saa Henseende henvise til Finansudvalget: „Nu kan man sige“, sagde han, „at vi har et saadant Udvalg i Finansudvalget, men det er en meget ufuldkommen Hjælp i denne Henseende. For det første er Finansudvalget ikke valgt med denne Op-gave for Øje. Dernæst er det fuldt optaget af det Hverv, det har faaet betroet af Rigs-dagen som sit egentlige, nemlig det meget væsentlige at drøfte og tage Stilling til alle Bevillingsspørgsmaal“. Og den højtærede nuværende Statsminister henvendte sig der-paa direkte til Flertallet og Regeringen paa Mindretallets Vegne med disse Ord: „Det er naturligt, at et Ønske som det, jeg her har fremført, har særlig Interesse for Mindretalspartierne. Det er ganske klart, at de Partier, der staar Regeringen fjernest, har størst Interesse deri; men jeg nærer det Haab, at Flertalspartierne og Regeringen vil have saa megen Retfærdighedsfølelse og saa megen sund Opfattelse af Forholdene, at de selv vil føle, at Virkeliggørelsen af et Forslag som dette er i Samarbejdets og Forstaaelsens Interesse.“ Den højtærede Statsminister udtalte sig ved denne Lejlighed meget stærkt for Tilvejebringelsen af dette Mellemlid, og fra vor Side fulgte vi straks den Opfordring, som af den daværende Ordfører for Partiet Venstre var rettet til os. Derfor oprettedes det politiske For-handlingsudvalg. Det bestod indtil Som-meren 1919, og paa det Tidspunkt, da det opløstes paa Grund af Misfornøjelse fra nogle af Deltagernes Side, da var der i For-vejen, i Foraaret 1919, oprettet det sønder-jydske Udvalg, der i det Spørgsmaal, som den Gang først og fremmest laa for, faktisk overtog hele den Virksomhed, som det politiske Forhandlingsudvalg havde haft.

Med andre Ord, Forholdet var dette, at saa længe Ministeriet Zahle virkede, var der den nøjeste Samvirken i alle de udenrigs-politiske Spørgsmaal mellem Regering og Rigsdag. Men denne Samvirken brast paa de allerfleste Omraader fra det Øjeblik, den nuværende Regering traadte til. Kun paa eet Omraade blev Samarbejdet opretholdt og Forhandlingerne fortsat, nemlig med Hensyn til Danmarks Deltagelse i Folke-forbundsforhandlingerne; dér har Repræsen-tanter for de forskellige Partier været med, og dér har der ikke vist sig den mindste Vanskelighed. Det er gaaet let og regel-mæssigt, og jeg tror, det samme vilde blive Tilfældet, hvis man ogsaa paa de Omraader, som ikke hører ind derunder, skabte et saa-dant regelmæssigt Mellemlid mellem Rigs-

dag og Regering. Jeg regner da med og venter, at man fra den høje Regerings Side ikke vil modsætte sig det Forslag, vi her har stillet som Grundlag for en Forhandling om en Ordning af dette Forhold mellem Regeringen og Rigsdagen.

Men der foreligger jo i Øjeblikket en ganske særlig Grund til dette Forslags Frem-førelse. Det er Behandlingen af den Gruppe af Oplysninger, som man plejer at betegne som de sønderjydske Dokumenter. Spørgs-maalet om disses Fremlæggelse for den danske Befolkning blev fremdraget under en bevæget Forhandling her i Tinget i Maj Maaned 1920 af den daværende Ordfører for det konservative Folkeparti i dette Spørgs-maal, Hr. Harboe. Det blev fremdraget med en Udtalelse vendt imod det tidligere radikale Ministerium med Vendinger om, at „vi tror ikke, at vi har set alle Kortene“, med Paastande om, at der var ført hemmelige Forhandlinger, som ikke var kendte af Rigsdagen. Ud fra dette opfordrede Hr. Harboe den høje Regering til at sørge for alle Dokumenters Fremlæggelse. Og den højtærede Statsminister, som derefter tog Ordet, var glad; smilende, veltillfreds lovede han, at disse Dokumenter skulde komme. Det danske Folk, sagde han, har en „uom-tvistelig Ret til at blive bekendt med, hvad der i det hele er foretaget fra de forskellige danske Regeringers Side i det sønderjydske Spørgsmaal“. Det var den 20. Maj 1920. Jeg fremførte derefter Ønsket, om, at der til denne Gruppe af Oplysninger, som skulde blive forelagt, ogsaa maatte blive føjet Op-lysninger om de private Forhandlinger, der var ført, saa vidt det var muligt at fremskaffe Besked derom. Hvor stor eller hvor ringe Indflydelse de har haft, kan vel ingen sige; men Muligheden er der for, at de har øvet i hvert Fald nogen Indflydelse, efter vor Mening til Vanskeliggørelse af Dan-marks Stilling, og der var al mulig Grund til at faa dette klart belyst. Det ærede Med-lem Hr. Holstein, som ogsaa den Dag var til Stede og tog Ordet, tilsagde, at for sit Vedkommende skulde han medvirke til, at den Del af disse private Forhandlinger, som han havde deltaget i, skulde blive fremlagt, forudsat at han kunde faa Samtykke til det fra de Mennesker, som han havde sam-arbejdet med.

Man maatte derefter unægtelig gaa ud fra, at i Løbet af nogenlunde kort Tid vilde der fremkomme en Belysning af det sønder-jydske Spørgsmaal for Rigsdagen og den samlede Befolkning i Danmark. Men dette skete ikke. Der gik siden omtrent halvandet Aar, hvor man ikke syntes at komme af